

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 4.— Núm. 158.— Dissapte 15 d'Agost de 1903

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volém Cortis catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra: volém que catalans sian los juegues y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia's pleits y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

QUÀNTA FARSA!

Los capitostos del partit únic no reposan ni un moment, predicant per tot arreu las doctrinas que, segons ells diuen, han de salvar a Espanya. Però és de notar que tot y volguent-se atrauar la massa neutra, lo que fan és allunyar del seu costat a la gent entenimentada. Y còm no, si lo que predican en meetings y escriuen en diaris, se redueix a parlar y escriuer mal del clero y a excitar al poble que enderroqui tot lo existent en materia de religió?

En lloc, donchs, de senyalar los defectes de la corrompuda administració d'Espanya; de posar de manifest lo malament que ho han fet y segueixen fentlo los governs turants y d'exposar gràficament y sense tòns terrorífics lo que ells faríen pera regenerar a Espanya lo dia que poguessin arribar a ésser govern, se limitan, com ja hem dit, a convertir-se en menja capellans. Al procedir així, en lloc d'ésser apòstols de la República lo que fan creure és que están venuts ab lo fi de que ab sas rahons anticlericals, aquella massa neutra s'esporgueixi y resti quieta a sa casa, perquè per sortir d'una cosa dolenta y entrar a altra de pitjor, diuen que ja està bé Sant Pere a Roma.

Altra de les teclas que solen tocar aquells tribunos és engrescar a «la honrada y sufrida classe trabajadora» (diemho com ells), infiltrantlos i ideas utòpicas y desmorralisadoras, que ells, los predicadors, están ben liuys de creurelas sanas.

Predican l'igualtat, y mèntrés los pobres obrers no poden menjear perquè ab las vagas forosas no'n hi deixan guanyar lo pà per la família, els viatjan en bons y confortables sleepings y van d'apàt en apàt.

Predican la fraternitat y sols practican la desunió, atiant los odis de aquella classe treballadora y guardantse los milions que treuen de las suscripcions pera fins revolucionaris, quan mèllor són esmerals entre'ls obrers pera mellorar sa sòrt, ja fos pera la construcció d'edificis destinats a escolas o altres coses útils a l'obrer.

Predican la llibertat y sols practican lo despòtsisme, no d'altra manera és pot nomenar la forma ab que volen fer creure les seves rahons.

Afortunadament, los treballadors comensan ja a coneixir quèl camí per hont volen conuirlos aquells redentors; no és, ni molt menys, lo mèr dret per anar allà ahont aquells los hi predican, y no creyèm siga lluny lo dia que acabin pera veurelo ben clar y desenganyats del tot engeguin a passeig a n'aquells dienllosi a la vegada que pera millorar la sòrt de la classe treballadora s'ha de comensar per no ésser farsant.

LOS PRESIRIS ENGINYERS!

Passa ja de mida l'humana estultícia en quant se toca algún fet relacionat ab ferro-carrils o bé ab transvias. Qualsevol chico de la prensa, d'aquesta prempsa de quals amos se'n fan ministres, se creu ab lo dret de juzicar de bell entubi sobre qualsevol d'aquells fets, quinas causas ni s'ha pres la pena d'estudiar, ni'n sabria, y de hacer opinión sobre l'assumpto, opinión que, està clar, pera ser ben popular, això és, ben simpàtica al vulgo, ha de tronar contra tot lo dalt, lo mateix en l'ordre mercantil que en l'ordre tècnic: duro y à la cadera, que diuen ells.

Després los amos dels tals diaris, ja ministres, dictan qualsevol barbaritat aproposit d'aquells mateixos fets, y quan alguna persona entesa's la notar particularment lo absurd de es disposicions, responen, també particularment, excusantse en que las corrientes de la opinión, d'aquella

mateixa opinió que'ls chicos dels sèus mateixos diaris van fabricar, los arrastran a pendre midas sense altre objecte que acallar la vindicta pública. Se pot concebir major abèrració governamental ni major estupidesa en lo poble que's presta a ser comparsa de tan inicua comèdia?

Esa cosa sabuda que en lo mòn tot se descompta: si's vol treure un gran interès del capital, se corre tant més perill de perdre aquest capital quant més gròs sigui aquell interès; si's vol que'ls trens vagin molt depressa, se corre tant més perill d'haverhi desgracias en quani major sigui la velocitat; si s'emprén un gran servey metropolità per sota terra, hi ha tant més perill d'accidents funestíssims en quant més intens sigal servey y de major llargada la via sotterrada. Això és axiomàtic; y, no obstant, en quani vé krach d'aquell capital, lo descarrilament fortuit d'aquell tren o bé l'incendi casual d'un metropolità, ab sas correspondents corrúas de inevitables desgracias, torna natural y indefectible d'aquell fort interès, de aquelles grans velocitats y d'aquells tráfechs intentíssims que l'humanitat vol y demana cada dia, y crida si no los hi dónan, s'aixeca indignada questa mateixa humanitat, capitanejada pels chicos de la prensa, y clama contra las empresas y'ls enginyers que li han volgut donar gust, y a tots vol enviarlos a presiri. Li basta, pera justificar l'incongruència de la seva actitud, parlar de que hi havia falta de vigilancia o de cuidado, o de que tal o qual projecte és deficient, sense saber ni quina mena de vigilancia hi havia establerta, ni entendre res de la possibilitat d'altres projectes que'ls realisats. No s'adona o no vol adonarse de quèl mal de que's queixa no és un mal sobrevinut, sinó quèl porta, com vulgarment se diu, la mateixa bestia.

Ab motiu del descarrilament del tren del Nort sobre'l pont de Montalvo, los chicos de la prensa han fet de las sevas, y han format la corriente de opinión, y, un cop aquesta formada, pera satisfaçer la vindicta pública, s'ha dictat... no vull dirlo jo lo que s'ha dictat, vaig a traduirlo bonament de la revista Madrid Científico pera veure d'addressarla una mica aquesta corriente de la opinión, ab tanta iniquitat encaminada.

«Lo jutje especial que instrueix la causa relativa a la catàstrofe ferroviaria del Nagerilla, ha dictat auto de processament contra tots o gairebé tots los tècnichs que d'aprop o de lluny han estat més o menys embotllats ab lo trist accident.

Desde'ls senyors Escalona y Martínez Campos, enginyers de l'Inspeció del Gobern, fins a l'humil celador de la via, qual nom no diuen los telegramas; desde l'enginyer de la Empresa senyor Rubenach, fins als maquinists Orbe y Delgado, tots han caigut en lo cop de telas.

No anèm pas a entrar en lo terrenyo perillós de discutir resolucions judiciales, qual fonament y finalitat desconeixèm, perquè, fins en lo cas de que los coneixessim y'ls trobessim poch ajustats a l'equitat, nos guardariam bé prou d'arriscarnos a determinats analisis, per temor de possibles contingencies curialescas.

Consti, donchs, que en tot lo que anèm a escriur, no aludim a las conseqüències de la catàstrofe del Nagerilla en particular, sino, en tress general, a l'insostenible situació que, de prosperar el sistema, se crearia a tots los tècnichs de totas las indústries, enfrontantlos en un procès criminal, al sobrevenir un accident.

L'esperit de classe no va pas a portar-nos a declarar sistemàticament exempts de responsabilitat als tècnichs que dirigeixen o inspeccionan una explotació industrial qualsevol; ben lluny de nosaltres tal pensament. Si's demostra quèl descuit o la incompetència del tècnic han donat peu pera l'accident, que se li apliqui ab tot rigor lo pès de la llei. Però

d'això a pèndrel inevitablement per cap de turch, seguint las corrientes de la opinió, hi ha alg na diferència.

Fins ara anava succeint que la opinió o els que la fabrican, se desencadenaban contra las empresas quan ocorrían catàstrofes. Però ara s'ha variat de punteria y s'apunta als tècnichs, ab la pretensió de ferlos responsables de totes las desgracias; y això resulta empresa fácil obtenir los aplausos de la galeria y satisfacer la vindicta pública, sobretot comptant com se compta, ab la total ignorància del vulgo, tocant a las causas complicadas que poden motivar un accident.

Si la prempsa y la magistratura agafan la maria de tirar a las espal·lisses del tècnic totas las desgracias, moltes d'ellas inevitables, que's sofreixen en l'explotació de las grans empresas, estarán ben frescos los nostres enginyers, los nostres electricistes, los nostres mecànichs y tots los qu'estan al servey tècnic de las Companyías. Si la magistratura y la prempsa entenen,—per exemple, y circunscriuents al problema ferroviari,—que son absolutament impossibles los casos de catàstrofes fortuitas, val més que la campanya que emprenen contra'ls tècnichs y las empresas, l'emprenguin contra la propia existència dels ferrocarrils, perquè mèntrés hi hagi ferrocarrils hi haurà topaments y descarrilaments. Creure que la vigilància humana pot arribar en los 13.000 o 14.000 kilòmetres dels ferrocarrils espanyois, a evitar que una brida s'affluxi, o falli un cargol, o's trenqui una grapa, o's pudiredeixi una travessa, o's capoli un pont, o reventi una màquina, és creure una utòpica ximpresa. Una vigilància exquisida podrà fer minvar los accidents, però suprimirlos en absolut, jamay. Si'ls periodistas y'ls magistrats han trobat lo medi d'eliminar las catàstrofes, que sigui a n'ells a quèl Gobern encarregui la inspecció o explotació dels nostres camins de ferro. Los tècnichs confessen bonament que per ell lo problema és insoluble. Que vinguin, donchs, los nostres magistrats y'ls nostres gazetillers a resoldre aquesta cuadra dura que tenen encare per solucionar tots los pobles del mon civilisat.

Sobre la responsabilitat que's vol atribuir als tècnichs de l'Inspeció del Gobern, ni tan sols volèm discutir. N'hi hár prou ab dir que cada enginyer de divisió té a son cuidado 600 o 700 kilòmetres de via, ademés del despatx de multitud d'expedients; Y ab això queda dit tot pera'ls que se fassin miti càrec de lo que és un ferrocarril. Ara, pera'ls qui dels ferrocarrils no'n saben altre cosa que'ls billets a preu reduits, seria precís, pera convèncels, quèls expliquessim un curs complet de l'asignatura; y, ab aquesta calor terrible, no'n sentim professors.

Y, tornant als enginyers, com que, pensant llògicament, los pares de familia no han d'arriscar estupida y temerariament lo pervenir dels seus fills, en una professió en que la seva hisenda y la seva llibertat se trobin sempre gravement compromeses, tanquèm desde'ra las Escolas d'Enginyers, perquè, més que planters de homes de ciència, semblaran vivers de joves pera anar a presiri.

Això s'esplica la revista Madrid Científico, y en bona fè que és ben digna de ser coneiguda la seva valenta defensa dels homes de ciència, estupidament atacats pels chicos de la prensa y per altres que no haurian de ser chicos de cap mena.

Y ara, que cada hús posi la mà al pit y juduigui en conciencia sobre la justicia de las campanyas de certs diaris. No sé si era per aquesta o per quina justicia que aquell deya: Dèus nos guarda de la justicia; abans de passar per ella val més passar per tot.

UN ENGINYER.

De La Veu de Catalunya.

L'EMPENTA

Lo carrer que'n deyan Major, matinejá ab lo color de diumenge. Tot era net, regat y aconduit; fins los rochs que'ls días feiners s'espargien, Dèu sab com, per allí terra, estaven arreconats a una y altra banda de carrer; apilats y quietos com si també repòssessin de las fatigas de tota una setmana de corre d'assí-d'allà potejats pels animals y llensats d'un cantó a l'altre per la quixalla endietada.

En Roch estava posantse'l gech negre per anar a missa, y entretant sa mare se'l contemplava ab los ulls plens de coses pera dir:

—Malaguanya mossa, fill meu, per aquest gènit de conill que gasta.

Lo noy se quedá a mitj ficar una māniga y fent un gesto de contrarieitat, respongué:

—Altre cop, mare! No vos he dit que avuy li diré... Avuy, avuy mateix li dich en sortint de missa. No'n passee més compte, que no'm mancará l'empenta avuy, mare.

—Si, si. Avuy, avuy li dich.... Quantas vegadas ho has dit, fill meu, que li dirías y ha passat un any y un altre y... tal dia fará un altre any. Què farias, poca sanch, si la Rosa no semblés un pom de flors y no tingües aquells ulls tan bonichs y aquelles galtones, que estan demandant petons?

—Prou, mare! Si no fós aixís com dieu, la Rosa, poch me costaría tant que li diria. Però qui gosa obrir la boca, si al mirarli'ls ulls no més, me trobo com si perdes la sanch del cap y la vista y'ls esma...

Això'm passa y això'm passaria també avuy si no m'hagües jurat que avuy tindré l'empenta, que avuy li dich, vulgas que no. Y si'ls seus ulls s'enterboleixin, no m'e'ls miraré, j'refum! y que... ivaja!... que li diré avuy mateix, mare; que jo també'n tinch taleya de sortirne y de treurem aquesta angúnia de dintre.

—Déu ho fassi—respongué la mare. Y sortí fins a mitj portal, acompanyant al noy ab la mirada, fins que tombà cap a la plassa.

La Rosa era tan curta com ell mateix. Aixerida per tot, llesta al feinejar, bellugosa y gens esquerpa quan no li posessin al devant a n'en Roch. Posantli, ja no era altra cosa que una rosella d'encesa la seva cara, y una santeta de fusta ab son posat temorós y esparverat.

Que s'estimavan, bé prou s'ho sabian abdós: però la cosa estava al dirlo, al comensar, en la empenta, vethoaquí.

Aquella festa la Rosa se la pensava, perquè'l dia abans en Roch tot passant li havia dit ab la veu de dir las coses de perill.—Fins a demà a misa!—

Per això'n sortí tota tremolosa y ab una ànsia indomable de sortir la primera de tots y arrencar a corre cap a casa perque l'altre ja no la trobés. Y no li passaria, si ho feya aixís, lo de cada vegada que al ser a casa se sentia tota desconortada y ab una malició d'ella mateixa que s'hauria mort a pessichs per covardia.

—Es lo que jo'm dich. La Rosa no és per mi. Es massa... això. Massa bona cosa per un conill com jo. Ja sé que me la deixo escapar; que'l Monsò se la mira, però què vos hi diré jo, si per mí és més per ell que per mí mateix. Ell és mèllor herèu que jo y té paraus y no's posa roig al dirlas. Bé prou que ho sé, y prou neguit m'dóna que un altre se la emporti... però què hi farèm mare, cada hú es cada hú...

—Com un rediantre! Què estás dient y què redimonxi t'empatollas, més que poca-solta!

—Això és lo que jo dich, mare. Poca-solta y covart y tot lo que vulguèu, però jo'm sé la meva, y sabentla és aquesta: que fà molts días que no sé com estich, que no faig altra cosa que estar empescantme paraus y comensaments que's pugui dir sense perill... y això! vethoaquí tot: que ja no busco més que quedar tranquil com abans; que vuy que'l menjar me fassa profit, que ja sabéu que no me'n fà; y que no vuy... això, vaja: que no vuy fer estar més a la Rosa ab mals-de-cap y angunias, que bé prou que ho sé que també'n passa ella d'angunia vejiente tan acoquinat y tan poch home.

—Déu te fassa bò. Tú t'entendràs y ja'm vindràs després ab lo greu de haverte perdut la mèlhor xicoteta, que no has de trobarne cap més com ella mal que la busquis ab lloquets tots los días del món.

—Y la bona de sa mare li girá que

ensopégant a cada paraula,—volia... això... parlarte per dire una cosa...

Y com la Rosa seguia muda, en Roch seguia sens gosar ni miràrsela per d'aquells ulls; que tampoc los hauria vist perque la Rosa's tenia com clavats a terra.

—La mare... vuy dir jo, fà días que, sabs, tinch de... parlarte per dire que tú... això... que jo...

Lo pobre Roch suava de valent sens saber com treures las paraulas de la boca y ella sense ni sentirlo, sols se cuidava de mantenir-se quieta per por de deixar fer la seva a las camas y arrencar a fugir.

Y fugí, en lo mateix moment que en Roch anava a dirli; en lo mateix punt que ell ja tenia la cosa entre'l llabis, fugí quan ja's sentia l'empenta que li pessigollava pit amunt.

Però la Rosa no havia pogut més. Aquell dansar de las camas s'havia accentuat més y havia ella perdut tant lo mon de vista que toduna las emprengut carrer avall com una esperitada, roja de galtes y adalerada d'amagarse al portal de casa seva, deixant a n'en Roch plantat al mitj de la plassa com un estaiquirot y ab la cosa a mitj dir.

Pegà estalonada a terra y's diqué:

—M'ho mereixo, refum! M'ho mereixo per poca... això: per poca ementa.

Y tornà cap a casa pensant ab la cara que hi faria sa mare al saber que tamboch, y ab lo serm que li cantaria y ab tot lo devassall de coses y paraulades que li diria. Y ab rahó, ab tota la rahó, perquè s'ho mereixia per cobart y poch decidit.

Aribà'l pobre Roch suant angunias y's plantà devant de sa mare tot aixelat.

—Y que tal, fill?

—No res, veus ho aquí, no res com sempre.

—Y encara gosas a dirlo!

—Es que avuy ja

ORFEBRERÍA RELIGIOSA

Teléfono, 42

J. CABALLÉ y GOYENECHE
TARRAGONA

Teléfono, 42 Plata Santamaría

de la casa

H. y A. Santamaría
BARCELONA

ORNAMENTS D'IGLÉSIA

deixantlo ab la pensada de deixarlo corre tot.

En Roch s'hi quedà ab la seva, y tant s'hi quedà que ja no tenia ni por d'anar a dirli a la Rosa que'l perdonés de tot, que no passés més agunias per ell, que'l Monsó és tan bon hoy... y que ell no és bò per aquestas coses.

Sí, sí. Això li diria y ella n'estaria contenta y tot quedaría arreglat, sense més trenca-colls, ni més angoixas, ni més nits en blanch per anarli donant voltas lo cervell ab lo que li diria, y veure clarejar sensa haver clucat l'ull y sensé tenir encara empesada la manera de dir la cosa.

Vingué la tardé y en la font, al tombar lo primer revol del torrent gairebé sempre aixut, estavan la Rosa ab dues de sus amigas, donantli ale com ab en Roch havia fet sa mare, y com ella renyantla per lo del matí. Aixis estavan quan s'escaigué passar en Roch per aquell indret.

Las dues mossas tingueren la mateixa pensada y l'criidaren.

Ell s'hi atansà ab la tremolor de sempre mentrens la Rosa sentia venir, ja que no'l mirava, sense moures del lloc y sofrint los mateixos trontolls de sempre.

Però en Roch la portava pensada y's sentí per això un xich més valent que altres voltes.

Las mossas feren per apartarse y ell desde quatre passas lluny de la Rosa, li digué tot rattllant la terra ab lo branquilló que portava als dits.

—Com si'n ho haguassin dit, Rosa.

—Si...

—Tenia taleya de veuret desde'l matí ensà per dirte que... això... que jo no'n tinch la culpa, sabs?

—De què?

—Vuy dir de que tú't posis tan trista, y poruga y enguniosa... això!

—Si no m'hi poso—s'atreví a dir ella.

—Que si que t'hi posas y jo no vuy que diguis que'n tinch la culpa.

—Si no ho dich—torná ella més animada.

—No ho dius, però jo no ho vuy que passis malas horas per mí. Que jo ja ho sé que soch... això... un conill, y que no mereixo que passis la engunia que passas.

En Roch se deturá per veure si la Rosa hi deya res y no dientli, seguì també més animós:

—Mira, Rosa; no t'atabalis més per mí, ni tingas més pena: allò que't volia dir ja no t'ho diré, vethoaquí!

La Rosa se'l mirá sorpresa.

—No vuy que t'amohinis per mí, Rosa...

—Y què és allò que'm volias dir, Roch?

—Es... això. Això que no't vuy dir.

—Ni m'ho dirás?

En Roch sentí una nova sensació. Aquell posat de la Rosa! marejá y li feu perdre'l camí de lo que volia dir-li. Ademés sentia com una llàstima véurela d'aquella manera, que tot d'una fugian de son magí tots los darrers pensaments que s'havia fet y ja no pensá més ni ab en Monsó, ni ab las nits en blanch, ni en deixarlo corre com s'havia proposat.

—Si tú vols, si que t'ho diré. Però no t'enfadi.

—Jo deva que fà una pila de días que estich... això... que estich tot encalbrinat ab una sola dèria. ¡Qué vol dir tenir un minut d'estar tranquil com abans! Sempre la mateixa,

pràctichs resultats que han vingut obtenint en les vagas parcial, que per desgracia tan freqüents són en nostre país.

Ara per ara, pot lo govern aprofiatar l'estiu sens grans mals de cap, puig de la propaganda republicana sembla preocupar poch després de les midas que ha prèss pera restringirla.

Entre tant lo país segueix sa màxica descendente, los negocis paralitzats, la propietat y l'agricultura agobiadas per impostos, los cambis pujant y els elements burocràtics empenyats en buscar la manera de treureli al contribuent l'última pesseta, pera gastarla no en elements productius sinó ab luxos com los de l'esquadra y altres de caràcter militar.

May podrà dirse ab més veritat que la calma acostuma a ésser preludi de tempesta que actualment. Passaré aquest mes y l'altre, y després pagarem ben cara la tranquilitat actual.

Las eleccions municipals agitarán la pau moral del poble. Degut a l'endarreriment d'aquest, les passions se agitan d'un modo lamentable en cada període electoral, puig com aquí tot s'olvida fàcilment, com l'història queda reduïda a l'actualitat, tots los partits, tots los homes, per gastats que estiguin, emplean tota classe de arguments pera seduir de moment a les masses y obtenir lo triomf.

Acabada la gresca electoral, s'obrirán novament les Corts y allavors lo geni financier de nostre temps l'insigne Villaverde, començarà a desenrotllar sos plans. Aquests quedan reduïts a molt poca cosa: diners, diners y diners, pera sostener l'estatu quo d'una nació que no vol buscar la salutació de sa hisenda, per l'únich camí possible, per lo de l'economia, sinó que ben al contrari, sols se preocupa de sanejar ingressos, o sigui de recaudar fort.

Y si en Villaverde s'hi empunya, que és ben fàcil, ab una majoria dòcil y ab la complicitat de tots les minorias, farà passar un a un projectes tan ruinosos com los d'Alcohols y enpréstits variats que acabaran d'endogalarlos.

Conseguida la normalitat de la situació econòmica, ab l'aprovació dels pressupostos y projectes annexes, ja podem anar tirant un altre any y si no, és en Villaverde, serà altre que cuidarà de ferros felisios y de procurar l'any que ve altre, apretada al contribuent, fins que impossibilitat lo país de soportar tanta i tanta càrrega, s'ajupi y vinga a cumplirse la terrible profecia de lord Salisbury.

Encara, d'oncs, que tot estiga en calma, la tempesta s'congrí y podria son esclat ésser tant terrible que no poguem aguantarla.

Comentaris

Notas

Telegrafian de San Sebastián:
«Hoy ha visitado á S. M. el Rey el ex-ministro Sr. Canalejas, conferenciando extensamente.»

Vaja sí: dèu haver anat a donar explicacions sobre allò que corria de que s'empassava a la República.

El Imparcial d'ensà que té'l pare alcalde s'ha tornat tot entenimentat.

L'altre dia sostenia l'idea que pera regidors devíen buscarse persones de reconeguda moralitat, sense fixar-gaire en si són d'aquest color polítich o de l'altre.

Ja fà temps que nosaltres ho diem y ho practiquem, ab gran irritació dels vividors de la política. Y és per això que no'n poden veure.

Los periódichs atribueixen al señor Mella la declaració de que en las vinentes eleccions de regidores los carlins votarán als candidats republicans, tota vegada que no poguen triomfar D. Carles, prefereixen un President.

No discutirem la qüestió de votar als republicans, perquè això, quan arriba'l cas, cada hú se les enfila per ahont li sembla; però si cal remarcar lo desitj d'en Mella de que tot se'n vagi a rodar, que vingui la Repùblica... que després ells ja's cuidaran de lo demés.

Es ben poch patriòtic volguer aixecar y guanyar una casa, entre les runas del país y després de vessar rius de sanch. Y si després de tanta desgracia resultés que las despullas se les engolian los veïns? Això és lo més probable y no cal dir lo paper que hi farian los carlins.

—No li sembla al Sr. Mella que en lloc d'enderrocar és preferible aixecar y enrobustir al país?

Arreglant lo tinglado

Lo govern está arreglant més que depressa lo tinglado electoral.

En Garcia Alix, tot dient que imperarà la més escropulosa sinceritat, se proposa guanyar de totes pàsades a Madrid y també en les principals ciutats ahont los republicans s'han fet los amos de l'auca.

Que a Madrid guanyarà'l govern casi ja's dóna per descontat, puig los ressorts de govern ja sà temps que van endoina. Ademés sembla que en Garcia Alix donarà carta blanca a Galvez-Holgún y demés aixerits en tupinadas, y això ja és un signe de triomf.

A provincies la cosa no anirà tan planera, però com en materia de fetupinadas també'ss *los provincianos* saben ahont tenen la mà dreta, pot donar-se'l cas que, excepció feta d'alguna capital com Barcelona, les pròximes eleccions signifiquin un gran triomf pera en Villaverde.

Es clar que després tot serà discutir si Donya Sinceritat ha sigut més o menys respectada; però com al popular tant se li endona de tot, al cap de vuit dies tot quedarà com una bassa d'oli.

Ben mirat tant se val una cosa com l'altra, puig no és fàcil que's deturi la devallada cap a lo desconegut. Es un pobre país que no té remey.

Los inglesos

Llegim en un periòdic:

«En Algeciras pasan coses por lo menos extrañas; los ingleses son cada dia menos escrupulosos en lo que se refiere a las buenas relaciones que entre campos vecinos deben existir. Las maniobras de su escuadra han llegado a ser molestas y el Gobierno parece atribuir estos afileraços a la política iniciada por el señor Silvela, que es poco favorable a los intereses de Inglaterra. Para nadie es secreto que esta potencia ha estrechado sus relaciones recientemente con Portugal. Se ignora qué pactos han podido celebrarse y si hay alguno tan grave como el que salió a la luz durante la guerra del Transval, y merced al cual las tropas inglesas podían atravesar el territorio inglés siempre que les conviniera. Natural es la alarma del Gabinete, aunque no se trasluza, ante estos problemas que mantienen vivos la situación del Imperio marroquí, donde la guerra civil no tiene trazas de acabarse a pesar de los últimos éxitos del emperador.»

Y si ab lo de Algeciras no n'hi ha prou, fixintse ab las canonades que per equivocació van engregar barcos inglesos sobre alguns poblets de la costa Canaria. Devian ser bombas de avis, però d'avis al nostre govern.

Ja veuran com mentres aquí tot és treballar per ensorralhar tot, los veïns se preparan a menjarse las castanyas.

REMITIT

En justa defensa

Me place que la prensa se haya hecho eco del pensar de algunos maestros acerca del asunto que por titularle de algun modo, podremos llamar «Tejero».

Es el señor de este nombre el inspector que últimamente nos tocó en suerte a los maestros. Su conducta ha sido juzgada, no de ahora precisamente, sinó desde los comienzos de exercer el cargo que para esta província le fué conferido. Todos en general hemos juzgado su gestión funesta para los efectos de la enseñanza, y manifestación de esta manera de pensar son los muchos artículos que han aparecido en diferentes periódicos y la serie de cartas en que, la cuestión tratada a fondo y con magistrales brochazos, fué caracterizada por el distinguido maestro D. Salvador Genís. A todo ello no creo conveniente añadir ni una palabra más por no hacer interminable este escrito que ya de por sí ha de resultar demasiado largo.

Ahora, en lo referente a su conducta para con los maestros, creemos del caso decir dos palabras, siquiera sea para poner a los lectores en condiciones de poder formar su composición de lugar respecto a este enojoso asunto y puedan emitir juicio exacto en cuanto a mi proceder y el observado por algunos maestros de la Comisión permanente de la Asociación provincial de maestros públicos, no inmiscuyendo a todos los que la forman por que me cabe presumir que algunos no están conformes con semejante actitud.

De que el Sr. Tejero en sus visitas escolares no obró con la corrección debida son testimonio las numerosas quejas que hasta nosotros han llegado, algunas de las cuales nos permitiremos transcribir, procurando en lo posible velar las groserías, por el respeto que el público nos merece.

Dicen de él, y esta es según parece una de tantas hazañas similares, que escondiendo visita en un colegio perteneciente a una comunidad de religiosas, cometió la incomprensible estultez de preguntar a una de estas si la niña que jugaba a ella estaba era hija suya.

A esto se añade algún otro atrevimiento que nos resistimos a hacer público,

por lo estupendo de la forma y del sonido, pero que no dejó muy bien parado el nombre del que lo vertiese.

También ha llegado hasta nosotros la versión de la forma grosera con que al parecer recibió, en la posada donde se encontraba instalado, la visita de una dignísima maestra sexagenaria, jubilada ó sustituida, quien al tener noticia de que se encontraba el inspector en el pueblo (uno del Priorato) el Sr. Tejero, se apresuró a ir a saludarle y ofrecerle sus respetos. Allí, delante del posadero y con asombro de cuantos se encontraban en la mesa en aquellos momentos, dicen la trató de mal educada y de irrespetuosa, añadiendo que parecía mentira que en tiempo alguno se hubiese dedicado a la enseñanza, solo porque aquella señora, dejándose llevar inconscientemente de la costumbre, se escapó al saludarle un «*Deu lo guardi, se nyor Inspector*».

Si esto es corrección y cortesía en un hombre investido con el cargo de inspector con objeto, no de que se convierta en tirano, sino para dar a los maestros consejos que les faciliten la interpretación de las disposiciones urgentes y puedan salir airosos en su cometido, si esto es delicadeza, repito, confeso de plano que me ha equivocado al recibir la conducta del Sr. Tejero.

Aún hay más. Había un maestro en uno de los pueblos del partido de Falset que se quejó diferentes veces de las pésimas condiciones del local en que se le obligaba a vivir (está situado encima de un horno de pan cocer). Su antecesor adquirió por tal motivo una molestia dolencia (asma) que le obligó a retirarse del servicio activo a pesar de que por la edad podía aun seguir prestando muchos y buenos servicios a la enseñanza. La esposa del actual estaba en cinta y vivía enfermiza por las malas condiciones de la habitación. La junta provincial, cumpliendo con su deber, mandó al Sr. Tejero para que informase. El inspector se fué al pueblo y en vez de mantenerse a prudente distancia de maestros y autoridades a fin de poder obrar con absoluta imparcialidad, a todas horas se le veía del brazo del cacique y del alcalde. El informe no lo hemos visto; pero si sabemos se hicieron en él terribles cargos contra el maestro, creando un semillero de disgustos a su pobre familia y, por si esto no fuera bastante, vino al mundo una criatura contrahecha que ha sembrado el llanto y la consternación en sus desventurados padres.

Y a qué seguir contando más?

Pues bien, *El Magisterio Tarragonense*, haciéndose intérprete de las múltiples quejas que desde hace tiempo llegaban a su Redacción, creyó oportuno publicar el siguiente sueldo:

«Buen viaje.—Según nos enteramos por la prensa profesional, ha sido trasladado a Alicante nuestro inspector provincial D. Eugenio Tejero.

»Por más que desde que ejerce el cargo en esta provincia no ha hecho más que dar pruebas de desafecto a los maestros; a pesar de que a su negligencia tenemos de agradecer que este año no se celebren las conferencias pedagógicas que con tanto cariño como entusiasmo habían tenido siempre lugar en esta ciudad; no obstante que a su catalanofobia debemos esa espada de Damocles que en forma de real decreto está siempre dispuesta y amenazadora sobre nuestras cabezas, no le guardamos rencor, viéndonos en buenhora y procure olvidarse de los maestros catalanes a quienes tanto ha mareado con su odio cerval al regionalismo.

»Su paso por esta provincia dejó una estela de ingratos recuerdos que difícilmente podrá borrar el tiempo; mas, a Dios gracias, nos veremos ya libres del que en vez de colaborar con nosotros en la obra de la educación, se había erigido en tirano y trató de considerarnos como esclavos. Por eso nos complacemos hoy en anunciar su traslado, deséandole más tacto y mejor acierto en el desempeño de su deber en Alicante.

»Mas la Comisión permanente de la Asociación provincial, ó alguno de sus individuos, no juzgando bien el sueldo inserto en las columnas de *El Magisterio* me envió una comunicación protestando del mismo, con la inocente pretensión de que yo doblase el espínante ante la Autoridad «Inspector» y entonase un *mea culpa*, que mi conciencia rechazaba: en primer lugar, por lo que mas arriba he escrito, y luego, por que solo sé doblar mi cerviz ante la razón y la justicia.

Creí conveniente despedir al señor Tejero en aquella forma y en ella me ratifico como particular, como maestro y como director del único periódico profesional que se edita en esta provincia.

Siento que la Comisión, en sus comunicaciones, rechace este criterio mio, lo cual, si algo prueba, es que no sabe entenderse: pero desde cuándo un director y propietario de un periódico que nunca ha

Ví ranci ferruginós natural,

de las Montanyas de Poblet (Espluga de Francolí), elaborat pel culliter JOAN CIVIT Y ROSELL, individuu de la Societat Científica Europea de Bruselas.

MEDALLA D'OR DE PRIMERA CLASSE

La fama d'aquest ví se va extenent rápidament per tota Espanya y per l'extranger. Cada dia aumenta son consum. De venda en aquesta ciutat en los estableixments, **Sans Germans**, Baixada de Misericordia.—**Joseph Riola**, Rambla de St. Joan.—**Gabriel Massip**, Carrer Real

Representant: **D. JOSEPH ANTONI JOVÉ.**

Lo mateix dia de la festa, a la tarda, s'organisà una vellada en l'envelat de la societat «El Fènix»; però, n'hi hagué prou ab que l'idea hagués partit d'un catalanista y que s'ofereix la presidència d'aquell acte al company Joan Ruiz y Porta, pera que uns quants sanitàtchs instessin a alguns dels qui hi prenien part pera que no fessin inconscientment lo joch del Catalanisme. ¡Pobrissóns!...

Los actes és que's interessats en que l'acte resultés lluit que eran per son color polítich, lo Vis-President, Secretari y ex-Secretari de la Fraternitat Republicana, un federal verdader, un fuerista, un catalanista y un independent, surtién ben airoso de son comès, rebent aplausos y feicacions a desdir de l'extraordinaria concurrencia que amplia a vessar l'esposys local.

Los quatre exaltats que ab sa surtida de tò, creyan menjarse les criatures, deuen estar ben encorreguts; mes si encara's dura'l delit que aquell dia demostravan y persisteixen en son empenyo d'atacar als organisadors de la festa y, indirectament a la Junta de l'esmentada societat, sapiga que d'una manera pública y tal com correspon a personas ben educadas, estèm disposats a discutir la qüestió y a probar fins a l'evidència l'absoluta falta de motiu y la sobra d'apassionament ab que obraren. Mani, Sr. Director, a son afectissim company, Pere Andreu.

Las festas a Sant Roch

Los veïns del Cós del Bou dedicant al seu patró Sant Roch los següents festeigs:

Dià 15.—A las dotze del dia un repic de campanas y una gran tronada, anunciarà'l comensament de las festas.

A las cinch de la tarde los negritos, nanos, xiquets de Valls, Ball de Bastons, sacristans, se dirigirán a Santa Clara a rebrer l'aigua milagrosa.

A las nou de la nit l'*Orfeó Tarragoni* baix la direcció de l'intelligent professor en Joseph Sentís, cantarà escullidas pessas. Alternarán una banda de música y las grallas.

Dià 16.—De bon matí, gran tronada. Las grallas recorren lo vehínat. A las nou y mitja del matí devant de la Capella del Sant s'aplegarà la comitiva del dia anterior, pera dirigirse a Sant Agustí, ahont se celebra un solemne ofici, predican un eloquent orador de la companyia de Jesús.

A las quatre de la tarde hi haurà varias diversions públicas; a las nou de la nit donarà'l segón concert l'*Orfeó Tarragoni* y a las dèu en punt l'acreditat pirotecnich Murgadas cremarà un artístich ràmilhet de focs artificials. Acabarà la festa ab un gran ball públich.

Dià 17.—La tronada de costum, músicas, gralles, cossos a las quatre de la tarde, elevació de globos aeroestàtichs etz. etz. A las nou de la nit sortirà la gran retreta infantil que seguirà'l curs de costum.

Sants de la setmana

Diumenge, 16.—St. Joaquim pare de Ntra. Sra., sts. Roch y Jascintó y'l beato Joan de Flo.—Dilluns, 17.—sts. Lliberat abad, Miró y santa Marta mrs.—Dimarts, 18.—St. Agapito mr. y sta. Elena emperatriu vda.

—Dimecres, 19.—sts. Magí mr., Miquel cf. y Lluís b. y cf.—Dijous, 20.—St. Bernat ab. y dr.—Divendres, 21.—Sta. Joana Francisca Fremiot vda. y fundadora.—Dissabte, 22.—Sts. Síntoriá, Fabriciá y Zòtic mrs.

Quaranta horas: continúan a l'Iglésia del St. Hospital y dimars començaran a l'Església de les Descalsas.

NOVAS

La premsa de Madrid comensa a preocupar-se de les eleccions municipals que deuen tenir lloc del 1 al 15 del vinent Novembre.

També aquí's treballa de ferm en el sentit de ferse ab vots y fins hi ha que té la vista fixa en l'Alcaldia.

Com s'adelanta tant en tots los rams, en las vinientes eleccions cada candidat presentarà un programa y algun d'aquests programas cridarà fortament l'atenció del públic, puig oferirà tals maravellas que sens dubte tots haurèm d'apoyar indiscutiblement al candidat, devant de les maravellas que's proposa fer.

Res, que'n sembla que a l'últim y dins pochs anys Tarragona sembla París.... o Mataró.

La Opinió diu que varias persones amantes de Tarragona tractan de formar un Sindicat pera quedarse ab los consums y evitar que passin a mans d'arrendataris forasters.

Sí, ja fa molts mesos, y fins nosaltres n'havèm parlat en aquestas mateixas planes, que a alguns amics del confrare los hi bull al cervell l'idea d'enregarre els consums, per pur patriotisme; ara no malpenssin un'altra cosa.

Ja'n parlarem.

Sembla que corren mals vents per la caixa de nostre Ajuntament, lo que fà que's empleats tinguin encara de cobrar lo mes de Juliol. Se diu que dit atrás prové de les baixas recaudacions de consums.

Creyèm que això dels consums donarà molt que fer a l'Alcalde y que farà deslluir la gestió del Sr. Pallarès.

Som poch aficionats a pujar las escales del Gobern Civil y ab lo senyor Ortega y Fries, gairebé si hem tingut altres paraules que las cambiades en lo Teatre Principal lo dia dels concerts de l'*Orfeó Català*, ab motiu d'impedir, seguint ab això la preocupació de tots los de l'altre part de l'Ebro, que's cantessin «Los Segadores».

No obstant aquell incident, nos plau reconeixer en lo senyor Ortega, durant l'època d'a son mando, lo més bon desitj d'atendrer a tothom y així pot dirse que se'n vā sense deixar enemichs, lo que ja es molt en los temps que corren.

Ha sigut nomenat Corredor Real de Comers nostre estimat amic don Joan Caballé Goyeneche.

Nostra enhorabona.

Es un fet l'establiment en aquesta ciutat d'una fàbrica de llamas, per una casa anglesa, lo que celebrém.

Algún altre projecte industrial important s'està estudiant, que desitjèm pugui portarse a bon terme.

Dimecres en l'Església de St. Joan Baptista y ab desusada solemnitat contragué matrimoni nostre estimat amic y company D. Francesch Nel·lo ab l'hermosa senyoreta D. Agna Ventosa, filla de nostre amic don Joseph Ventosa.

Los nuvis, als qui desitjèm una llarga lluna de mel, sortieren lo mateix dia pera fer son viatge de boda.

Convalecencies.—Ovi Lecitina Giol.

Avuy s'acaba la veda, essent molts los cassadors que sortieren ja anit pera dedicarse a sa diversió favorita.

S'ha publicat lo número correspondent al mes de Juny de la revista mensual *Patria*, quin sumari és tant interessant com de costum.

Està gravement malalt nostre estimat amic y company l'advocat don Antoni Guasch Barrufet.

Fem vots pera que la ciència trobi medi de restablirri prompte la salut perduda.

Segons llegim en un periòdich s'ha fet a Falset algun ajust de vremas de la nova cullita al prèu de dues pessetas l'arroba, equivalent a vuit duros la càrrega de vi. Es un bon prèu que deixa satisfets als propietaris.

De nostre estimat confrare *La Veu de Catalunya*:

«Un subscriptor se'n ha queixat de que'l tren de Valencia, que segons itinerari deu arribar a Barcelona a les 8:39, porta cada dia retrassos molt

considerables. Nos hem enterat de lo que hi ha sobre'l cas y se'n ha dit que té molta rahó'l suscriptor; que la causa de tal retràs és la d'arribar cada dia a Tarragona molt tard lo tren de Valencia, per rahó d'haver de carregar fruitas; que, en vista de això, y pera evitar aquest mal, la Companyia de M. Z. y A. ha proposat ja moltes vegadas desdoblar dit tren en un d'exclusiu pera viatgers, y altre de missatgerías pera la carga, a lo qual may ha volgut accedir fins ara la Companyia del Nort; y què, actuament, se treballava novament pera que'l Nort hi accedeixi y potser s'hi arribi, mes, si això no fos, la Companyia de M. Z. y A. està resolta a estableir, quan s'estudia, nous itineraris, perquè ab los actuals és impossible, un tren nou que surti de Tarragona a l' hora en que cada dia haurà d'arribar-hi'l correu de Valencia.

Segons acord pres pel Consell lo dijous prop passat, la Presidència y'l ministre d'Instrucció pública contribuirán ab la cantitat de 250 pessetas a la suscripció oberta pera aixecar un monument a l'ilustre poeta català mossèn Cinto Verdaguer.

Avuy és lo dia de l'any que celebra la festa major més número de pobles de Catalunya.

Com tots los anys, són molts los veïns de Tarragona que avuy passaran lo dia en algunes dels pobles del camp.

Las dolentes condicions en que arriba moltes vegadas lo peix del Cantàbric, exigeix una vigilancia molt extremada a la pesqueria pera evitar que's vengui al públic peix molt conservat, ocasionantse perjudicis a la salut pública.

Neurastenia. — *Neurostèogeno Su-granes*.

Lo govern del Japó ha prohibit als menors de 20 anys l'ús del tabac, estableint penes molt fortes pera'l contraventors.

Dita disposició's funda ab quel vici de fumar impideix lo desenrotillat físich dels joves y per altra part proporciona la necessitat de diners en la major part dels casos adquireixen per procediments reprobables.

Cansat de probar específichs seny cap resultat, l'únich que m'ha fet surtit espesíssim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

— *Camises y corbatas alta novat*. Camiseria de Pau Brú, comte de Rius, 20.

TIP. DE FRANCESCH SUGRÀNES, COMTE DE RIUS, 9

S'arrenderà o vendrà l'edifici núm. 16 del carrer de la Pau y número 15 de la General Contreras, ab pago al comptat o a piasons. En dit edifici hi ha cups de bastanta cabuda y dos pous ab aigua abundant reunint dit local condicions pera poderhi instalar qualsevol industria.

Pera tractar dirigirse al mateix interessat, qu'avuy en dia l'ocupa, o bé a don Joseph M. Pagés, Enginier a Reus.

Agent: **D. Román Musolas**
Carrer d'Apodaca, 38.-TARRAGONA.-Teléfono, núm. 31

Ibarra y C. de Sevilla

Línia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Coruña, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasajes, San Sebastiá, Bayonne, Bordeus, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sorirà d'aquest port lo dia 20 d'Agost, lo vapor **Cabo S. Antonio**, son capitá Don Joan Amézaga, admeten cárrega y passatgers pera'l citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

SVENSKA LLOYD

LÍNIA DE VAPORS DE LLOYD SUECH DE GOTHEMBURG

SERVEI BI-MENSUAL ENTRE TARRAGONA Y LOS PORTS ESCANDINAVOS

Lo bonich vapor suech **Norge**, sortirà lo dia 17 de Agost, admeten cárrega pera Marsella, Gotemburg, Copenhagen, Estocolm, Cristiani, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrkping, Gefle, Söndsvall Stettin, Danzig, Koeningsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia.

Lo despatxan sos agents Srs. Boada i germans.

Companyia Valenciana de Navegació

Línia regular de grans y ràpids vapors

ENTRE

Espanya, França e Italia

Vapors de la Companyia

Sagunto, Alcira, Játiva, Grau, Martos, Cabanillas y Denia.

Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona, directament pera Marsella y Génova los dimars de cada setmana escala la quinzenal a Liorna.

Pera València, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cadiz y Huelva los dijous de cada setmana.

Viages extraordinaris a Marsella y Niza.

S'admet passatge y cárrega a nolis redunts.

S'admet cárrega ab nolis seguit y coneixement directe pera New-York, Nàpols, Baril, Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venècia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galata, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordo a Génova.

Agent: **D. Román Musolas**

Carrer d'Apodaca, 38.-TARRAGONA.-Teléfono, núm. 31

La Confiança

Establiment de queviures y dolços de

FRANCESCH BOVÉ

Carrer de l'Unió, 18 (CASA PALLEJÁ)

TARRAGONA

Hotel TERMINUS

282, ARAGÓ, 282

davant del baixador del Passeig de Gracia y apropi dels trams

BARCELONA

Gran confort y gust artístich en totas las dependencias

RESTAURANT Y COLMADO

a disposició dels viatgers que hagin de marxar o arribar en los trens que a cada moment paron al baixador.

Esmorsars, de 12 a 3 tarde, de 14 rals en amunt. Dinars, de 6 a 10 vespre desde 4 pessetas.

Xarop de hipofosfites CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escròfula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se precontinen per aquells cassos, vaig ensenyjar los Hipofosfites Climent, trobant consol lo pacient, ja en lo primer frasco y molt pròmpte la curació completa.—Dr. Siloniz, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'Asplenio presenta la meva clínica a causa d'affeccions genitales provenintes de la falta de fixesa de les visceres abdominals (Enteròptosis) lo Xarop Climent marca SALUD m'ha donat immillorables resultats.—Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim Xarop Climent SALUD, únic aprobat per la Real Acadèmia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

**BANYS
RIBAS**

ESTABLIMENT MONTAGUT

Balneari de primer ordre

Obert desde 1.er de Juliol a 15 de Setembre

Aigues bicarbonatadas, varietat sulfatadas atemperades.

De molt bons resultats en les malalties del ventrell, budells, òrguens biliars, melsa, òrguens orientadors y demés abdominals. Clima sumament agradable a l'estiu y tònic excitant. 810 metres demunt lo nivell del mar. Servey de fonda de 1.er y 2.da classe y Restaurant. Preus econòmichs. Pera informes y prospectes, Unió, 23, botiga. Barcelona o al mateix Establiment.

DIRECCIÓN TELEGRÁFICA: BAÑOS-RIBAS

CERVEZA

de primera qualitat, se serveix a prèus reduïts en l'acreditat establiment

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de totes classes, marcas de primera y prèus econòmichs.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'offerir a sos nombrosos clients y al públic en general, lo Gabinet Odontològich que ab los millors avensos de la Odontologia moderna ha establert a

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.er (cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tívoli y Novetats) y fentlos hi així mateix avinent que opera tots los dilluns a REUS en sa antiga clínica dental.

Plassa de Prim, núm. 3, primer pis
DE LAS 9 DEL MATÍ A LAS 5 DE LA TARDE.

Academia Duarte

Carrer de la Palma, 2.—Tarragona

Se donan conferències de tots los cursos de les Facultats de Dr. i Ciències socials y Filosofia y Lletres, comprenent en aquesta darrera les seccions corresponents a les tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, començarà el dia 1.er d'Octubre, com axis ho disposa l'art. 3.er del Reglament.

L'Acadèmia compta ab suficient nombre de professors titulars per cada secció. Pera informes al Director Don Francesch Duarte, advocat, beneficiat de la S.I. Metropolitana.

HERMENEGILD VALLVÉ

Academia de Dibuix y Pintura

Rambla de Sant Joan, 49.—Tarragona

Classes especials pera senyoretas y noys

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALÀNISTA

Redacció y Administració: Méndez Núñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
Fora..... 1 »
Extranger..... 2 »
Número d' avuy..... 10 cénts

Anunci a prèus redults

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinicola

Complert assortit en ferreteria

MARCELÍ VICENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C., constructors d'arades y bògits pera ondas llaurades y demés màquines agrícoles.

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més alt poder fertilisant, elaborant los complets especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

òrgan-químichs propis pera plantacions preparantlos també ab atenció a las necessitats de la planta y terra a que deuen destinar-se. Despullas, tercerilla etz., grans llégums etz.

COMISSIONS Y REPRESENTACIONS

QUINTANA Y TORRES
Carrer de Barcelona, 4.—Tarragona

La veritable propaganda
és fará usant tots los catalans l'inmillorable Paper de fumar CATALUNYA

Gran fàbrica de braguers
34, Unió, 24
Herniados (TRENCATS)

Aquest establiment compta ab los avensos més moderns y pràctichs que la ciència requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdichs.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de les trencaduras.

Grans existencias en braguerets de goma pera la curació radical de les trencaduras congènitas y adquirides de l'infància y tot lo concernent a Cirurja y a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metges que han tingut ocasió de coneixela, tant per los gèneros de son catàleg com per los prèus redults.

PERE MONTSERRAT. Unió, 34.—TARRAGONA

Joan Ruiz y Porta
Procurador

Méndez Núñez, 16, 2.da—TARRAGONA

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE

A. PONS ICART

SAN AGUSTÍ, NUM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genives.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, employmientos y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

EXCELSER

En Llanas ven uns paraiguis de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bo, que resisteix tota prova al devall d'u canaló.

Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebòns, qui a Rafael ni Murillo los podrían fer melló, aproposit per regals; causan gran admiració.

Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totes menes que són molt barato y bons.

Mellor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

ACADEMIA CARBÓ
DIBUIX-PINTURA
ART DECORATIV
Unió-36. Tarragona

Horas de classe.—PINTURA.—Classe per noys: De set a dos quarts de nou del matí.

Classe per senyoretas: De dos quarts de dues a les tres de la tarde.

DIBUIX.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set a dos quarts de nou al vespre.

Servys de la Companyia Trasatlàntica

LO • RECADER • Andreu Cañellas

desitjant corresponder al favor que Tarragona li ha dispensat, desde'l dia 1.er d'Agost ha establert un DOBLE SERVEY DIARI, inclosos los diumenges, entre Tarragona y Barcelona, essent l'hora de sortida las cinch del matí, y las de retorn las cinch de la tarde y las deu de la nit, conseguint los recados per telèfon, desde las nou del matí a las cinch de la tarde, dirigits al carrer de Filateras, 5; no dubtant que per la promptitud y confiança demostradas, seguirà'l públich honrantme com fins avuy.

Las direccions a Barcelona són:

FILATERAS, 5 y HOSPITAL, 2 y 4

y a Tarragona:

PLASSA DELS CEDASSOS (cantonada a la Baixada de Misericordia) y APODACA, 1

NOTA.—Los telefonemas dirigèixinse tots al carrer de Filateras, si s'envien després de las deu del matí. Los que s'envien abans d'aquesta hora poden adressarse indistintament a l'una o l'altra casa.

Recader diari entre Tarragona y Tortosa

Ayqua naf SERRA

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Volts senyors meus: Haventse presentat a la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afectada de Cloro-nemias, ab irregularitat en la menstruació, mancats de gana y de forces, vaig prescriure lo Xarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs en poch temps cobra appetit y forces y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi.

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escròfula crònica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se precontinen.

Dr. Siloniz, Catedràtic de Barcelona, haventse presentat a la meva clínica a causa d'affeccions genitales provenintes de la falta de fixesa de les visceres.

Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona.

Exigeixis lo llegítim Xarop Climent SALUD, únic aprobat per la Real Acadèmia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

Regles.—Dr. Letamendi.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'offerir a sos nombrosos clients y al públic en general, lo Gabinet Odontològich que ab los millors avensos de la Odontologia moderna ha establert a

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.er (cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tívoli y Novetats) y fentlos hi així mateix avinent que opera tots los dilluns a REUS en sa antiga clínica dental.

Plaça de Prim, núm. 3, primer pis

DE LAS 9 DEL MATÍ A LAS 5 DE LA TARDE.

Linia de Cuba y Méjico.—Lo dia 16 d'Agost sortirà de Bilbao, lo 19 de Santander y el 20 de Coruña, lo vapor Alfonso XIII, directament pera Habana y Veracruz. Ad net passatge y carrega pera Costafrime y Pacífic ab trasbord a Habana al vapor de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méjico.—Lo dia 20 d'Agost sortirà de Barcelona, lo 28 de Málaga y el 30 de Cadiz lo vapor Buenos Aires, directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distintos punts dels Estats Units, litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 d'Agost sortirà de Barcelona, lo 13 de Malaga y el 15 de Cadiz, lo vapor Montevideo, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admèt passatge y zàrrega pera navegació del Pacífic, pera quals pors admèt passatge y carrega ab bitlets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge per Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Corupano, Trinitat, Guatema, y Cumaná ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 15 d'Agost sortirà de Barcelona, habent fet les escales intermitentes lo vapor Antonio Lopez, directament pera Port-Said, Suez, Colòmbia, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 2 Setembre sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y el 7 de Cadiz, lo vapor Reina M. Cristina, directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canàries.—Lo dia 17 d'Agost sortirà de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19 de Alacant y el 22 de Cadiz, lo vapor M. L. Villaverde, directament pera Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cadiz, Alacant y Valencia.

Linia de Fernando Póo.—Lo dia 25 de Setembre sortirà de Barcelona y el 30 de Cádiz, lo vapor San Francisco, pera Fernando Póo, ab escales en Casablanca, Mazagan y altres ports de la Costa occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dilluns, dijous y dissabtes.

Pera més informes dirigir-se a son agent D. Emili Borrás.

Farmacia Plana

al costat de la antiga CASA FIGUERAS

REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Completx assortit de medicació pera curas antisèpticas.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aygas minero-medicinals

TARRAGONA

Aquesta triple ayga de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la

tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una peseta.

A ongrès import